

Izhaja
10. in 25. dne
vsakega meseca.

Stoji za
celo leto 3 gld. —
pol leta 1 „ 60
četrt: „ — „ 60
Polomezne štev.
15 kr.

Oznaniila
ikrat natiskena
od vrste 15 kr.

Naročnina,
oznanila in reklamacije
pošiljajo se

upravnistvu
v Maribor.

Odpri reklamacije so
poštne proste.

POPOTNIK.

Glasilo

„Zaveze slovenskih učiteljskih društev“.

Izdajatelj in urednik:

M. J. Nerat, nadučitelj.

Spisi in dopisi
pošiljajo se
urednistvu
v Maribor,
Reiserstrasse 8.

Pismom,
na katera se želi
odgovor,
naj se pride
primerna poštna
znamka.

Na anonimne do-
pise se ne oziramo.

Nefrankovana pisma,
se ne sprejemajo.

Rokopisi
in na
ovens poslane knjige
se ne vračajo.

Utrinki iz socijalne pedagogike.

Piše Brinjos. (Dalje.)

Naloga učiteljeva bodi v teh slučajih, da tudi on spregovori in povzdigne svoj glas, da razbistri temne nazore, ter ovrže, opiraje se na jasne temeljne istine, smeje in puhle trditve širokonstežev. Učitelj bodi vselej in povsod vzgojitelj in bodritelj svojega okrožja! Žalost mora pa obiti vsakogar, če vidi, kako brezbrizni so v tej zadevi marsikateri izmed poklicanih, kako sramotno si dajo upogniti vrat pod jarem lepo donečih fraz vsakega parfumiranega olikanca ali kako kimajo smelim besedam in drznim vzlikom sleharnega pol-socijalista.

Po treznem premišljevanju vsakdanjih razmer in temeljitem proučevanju spisov, ki se ozirajo na družbeno življenje,¹ prepričal bi se vsakdo in tudi o vsaki priliki jasno dokazal,

da si delavci pridobé največje blagostanje, ako spoštujejo pravice drugih in delujejo v miru, medsebojno se podpirajoč in družoč, kajti le po naraščanju moči narašča tudi njih delež;

da kmetovalci postajajo tem premožnejši in srečnejši, čim skrbneje razvijajo vezane moči svojega posestva in čim bolj skrbé za kratko in brzo prevažanje svojih pridelkov do užitnikov;

da učitelji narodovi le tedaj dosežejo pravih vspehov, če se ozirajo na družbene razmere; držé se prislovice: festina lente, in da človeške družbe ne vzgojujejo jedino le ponk in propovedi;²

da morajo zakonodajalci odpravljati ovire krepkemu druženju, in da narod, ki jim je izročil svojo voljo in moč, napreduje le tedaj, ako se vsi njegovi interesi so-glasno razvijajo in med seboj popolnujejo;

da narodi, ki si pravice drugih rodov prilastujejo, bolj in bolj izgubljajo moč, braniti ob času stiske svoje lastne pravice;

¹ Čudno, da merodajni krogi še niso uvideli, kako potrebno bi bilo, da se mladim duhovom po srednjih šolah, osobito učiteljskih vcepijo temeljni zakoni družboslovja, ali pa vsaj glavni stavki iz narodnega gospodarstva. Kmetijstvo, sadjereja in čebelarstvo imejte odprto knjigo zunaj v prirodi, a na šolskih klopih razmotrivajo naj se na podlagi statističnih podatkov zgodovinske dogodbe, sedanje, pretekle in bodoče razmere.

² Globoko čuteč veliko pomankljivost samega poučevanja, toži Diesterweg: „Geht mir weg, ... mit all' eurem Kram; ihr habt das a-b-c des Lebensgeschick's noch nicht begriffen. Ihr streitet um Dogmen und bringt Pygmäen zur Welt, während die Thatsachen gleich Riesen euch über den Kopf wachsen. Wartet noch eine Weile, noch etwa ein halbes oder ganzes Jahrhundert, und ihr werdet die Folgen erleben. Aber sie können euch auch morgen schon am Schopfe fassen“.

da „življenje brez нравstvenega smotra, brez idealov — je grob pobeljen: zunaj blesk, znotraj — prah in pepel“ itd., itd.

Te in slične misli treba je v sedanjih burnih časih, v dobi hlastnega vrvenja po novem, po iznajdbah, premišljevali trezno in zbrano, kajti družbena vprašanja postajajo čimdalje bolj glasna, vedno močnejši in gostejši postajajo klici po naravnem družbenem redu.

Premišluj in proučuj, dragi čitatelj, ta pisani konglomerat, imenovan človeška družba, prevdarjaj izrodke človeškega uma in moči, da ne postaneš oboževatelj nenaravnih stvorov in napačnih teženj tvojih sobratov, da ti ne omrači očij mrena kratkovidnosti in jednostranske sebičnosti!

S puškami in topovi hočejo rešiti vsa pereča družbena vprašanja, sebičnost in koristolovstvo poganjata ko gobe v deževju in pretita zamoriti mirno snovanje treznih mislij, skromno Penelopino delo, ki vodi človeško družbo bližje svojega namena počasi, a gotovo.

Učitelj je izdatno orodje v rokah duševnih prevratov, znamenita uloga namenjena mu je na pozorišču vedno le naprej in naprej hlastajoče družbe; toda bogsigave koliko jih spoznava, ali vsaj skuša spoznavati, „katero mesto mu je odločeno med ljudmi“, koliko se jih jasno zaveda, kam teži pravec njih delovanja.

Iskrena želja, da se obrne temu ali onemu zanimanje na to važno plat našega življenja, zakrivila je, da se predrzne pisec teh medlih „Utrinkov“ pomnožiti število tistih, ki hité izrodke lastnega in tujega uma (saj, kako bore malo je dandanes lastnega!) natovoriti svojim sodruženikom. S tem on ne razkriva svojega duha samo le zato, da izvoli čitatelj opazovati in premotrivati osnutke in plodove njegovega premišljevanja in opazovanja, ampak on računi na nekatere jednako uglašene duše, katerim so ti ali slični glasovi že več ali manj harmonično po glavi zabrnili. Tem v vzpodbujajo zastavil je svoje pero in utrnil marsikatero misel, ki naj bi v sposobnejših duhovih naraščala, čedalje bolj žarela in se morda celó sestavila v jasno zvezdo, katera bi nam v temoto življenja usipala žarke spoznanja, koja bi nam kazala pota, po katerih tekajo in se sučejo po božji podobi ustvarjena bitja.

Raznovrstne stvari na sejmu razveseljujejo kupca, mnogolične misli v predalih časnikovih razvedré čitatelja; pridi in izberi si, kar ti ugaja, oglej in kupi si, česar ti je treba.

Predno pa ogledamo nekatere strani družbene pedagogike, treba je, da določno označimo pojem družbe sploh, kajti le na podlagi jasnih in določnih mislij mogoče je zidati na kvišku.¹

O družbi sploh.

Družba, ki nam je ob tej priliki v mislih, je idejalna, kakor je tudi človek kot predmet človekovedstva le idejalno bitje, ki si ga je ustvaril naš um. Prebivalstvo vsega sveta s svojimi medsebojnimi zvezami in ovirami bil bi najobširnejši pojem človeške združitve, toda ta celota raztresena je tako mnogoterno v času in prostoru, da bi postalo opazovanje raznih vzročnih dogodkov in razmer za sedaj do cela nemogoče.

Prisiljeni smo, da si izberemo neko manjšo skupino, ki ima značaj skupnosti in zveze, izvirajoče iz naravnega razvitka, a ne iz svojevoljnega dogovora. Taka združitev bila bi — da se ne oziramo na osnovno skupino, na obitelj, ki zaradi svoje maloštevil-

¹ Helvetius trdi v „de l'homme“, da se v etiki, politiki in metafiziki mnenja učenjakov radi tega tako križajo, ker v teh strokah stvari zaradi sebičnosti ne opazijo takih, ko so v istini; ker imajo o vprašanjih, ki jim jih je rešiti, le zmedene predstave; ker misli drugih obožavajo, ne da bi se sami trudili premišljevali; in ker ne vežejo z istimi besedami istih predstav.

nosti ne zadostuje našim premotrivanjem — zgodovinsko razvijajoča se država in celoskupen narod. Ker se pa država ozira na svoje člane le v toliko, kolikor vpliva na varstvo osebnega in naravnega prava, na plačilo in kazen, na skupne izdatke in dohodke, kolikor jih veže po skupnej sreči in nesroči, po skupnej zemlji in umetnih zvezah; a ker narodnost upošteva le izvir in zgodovinski razvoj od svojih pradedov, ker je zveza le v skupnem jeziku in slovstvu, v telesnem in duševnem sorodstvu, v sličnej brani in obleki, šegi in navadi: zaznamovati moramo z besedo „družba“ skupino, v kateri ste država in narodnost tako tesno spojeni, kakor duša in telo. Francosko in Italjansko, kot politični narodnosti približujete se najbolj naši predstavi. (Dalje pride.)

Stilistična razvojna teorija Schiessl-ova.

Podava Ludovik Černež.

(Dalje.)

Tukaj je bil torej smoter prej nego predmet: po vodstvu smotra se je še le izbral primeren predmet kot sredstvo v njega uresničenje.

Zgodilo bi se bilo pa lahko tudi tako:

Pisatelj je videl, kako se je ujela miška. Prišlo mu je na misel, kako škodljiva je sladkosnednost in uporabil je ta dogodek, da je i drugim pokazal, kar je izprevidel sam.

Tukaj je navedel sicer predmet (dogodek) pisatelja na smoter, toda smoter je in ostane vsekakor nadredben predmetu, smoter, a ne dogodek sam je vzrok razkazu. Saj menda ne bo nihče trdil, da je popisal pisatelj, kako se je miška ubila, z namenom, da bi bral to pozneje sam ali pa da bi izvedel to kdo drug.

Pisatelj le uporabi tak dogodek in pripoveduje vse, kar se mu zdi pripravno v dosego smotra; če je treba, kaj pridene, a izpusti, kar je nepotrebno ali neprimerno.

Tako je na pr. pri tem razkazu pisatelj pridejal, kako je miška past poznala in se ljudem posmehovala. S tem je hotel oživiti razkaz, a posebno pokazati, da je bila poželjivost miške jako velika in kazen primerna, osnovana. (Primeri Frisch II. str. 5!) To je torej celo dobro, a napačen je napis „Modra miška“. Smoter basni ni dokaz modrosti ali nemodrosti miške, ampak škodljivosti nespametne sladkosnednosti. Zato bi se moral glasiti naslov „Sladkosnedna miška“, „Kaznovana miška“, „Kaznovana sladkosnednost“ ali slično, ne pa „Modra miška“.

Kakor pri tem, je pri vseh imenovanih spisih smoter nadredben. Toda iz smotra samega se ne more razviti nobeden načrt: smoter določi tukaj v prvi vrsti snov, t. j. primerni predmet, iz tega predmeta pa se z vednim oziranjem na smoter razvije načrt, ki se potem tako i izvede. Ta misel je zapeljala menda Knillinga do napačnega mnenja, da sta si smoter in predmet priredbena in Schiessla do krive trditve, da si brez predmeta ne moremo misliti smotra.

Pravi individualni smoter pravega pripovednega spisa je torej tisti, ki se uvidi iz razkaza samega, in kateri je bil znan i pred Schiessl-om pod imenom „glavna misel“. Iz basni o sladkosnedni miški uvidi se takoj, da se sladkosnednost kaznuje, to je nje pravi stilistični smoter in nobeden drug.

Smoter basni „Popotnika in medved“ je, da se ne sme prijatelju verjeti, dokler se ni obnesel v nesreči. — Iz povesti „Čudna skrinjica“ odseva kot smoter nauk, da mora dober gospodar (gospodinja) vse sam pregledovati. — Povest „Ne zaničuj božjih darov!“ služi dokazu, da Bog prevzetnost kaznuje. — Zgodovinske povesti „Bratovska ljubezen“ je smoter proslava bratovske ljubezni, v povesti „Rudolf Habsburški in mašnik“ pa pobožnosti pradedov naše slavne vladarske rodbine itd. itd.

Tako je tudi pri daljših povestih, romanih itd. kak glavni, „končni“ smoter; a ker imajo taki spisi navadno več za-se celotnih delov, imajo tudi več stranskih smotrov, ki pa se morajo z deli vred podvreči celoti.

Omenjeni smotri so torej vodili iste pisatelje pri sestavi dotičnih spisov. Sevé, pisali so se za to, da bi jih kdo čital. To se ume iz smotra samega, saj so hoteli pisatelji uplivati na druge ljudi.

Omenimo torej na kratko opravila pisateljeva!

1. Pri vseh pripovednih spisih se določi najprej natanko smoter.
2. V dosego tega smotra se poišče pripravna snov: predmet ali pa se že določena snov nekoliko natančneje omeji.
3. Iz tega predmeta se razvije z vednim ozirom na določeni smoter načrt.
4. Po tem načrtu se — zopet z vednim ozirom na smoter (kar pa se ume iz prejšnjega) — izvede spis.

Pri vsem pa je gledati na to, da se snuje misel iz misli: vsaka poznejša misel mora biti osnovana v prejšnji, tako i vsako dejanje, vsak dogodek.

To so najvažnejši zakoni o komponovanju, po katerih so se ravnali pisatelji že pred tisoč in tisoč leti.

Schiessl torej ni povedal bogve kaj novega, a pridobil si je neprecenljivo zaslugo, ker je odločno zahteval, da se mora pri spisju tudi poučevati o komponovalnih zakonih.

Namen — jedino resnični končni smoter spisovnega pouka — je po mojih skromnih mislih ta, da se učenci vežbajo v pravilnem mišljenju in se navajajo pravilne misli v dosego smotra pravilno izraževati pismeno in s tem naravno tudi ustno. Najvišji vzor tega pouka pa je, da vzgojimo same prave, pravcate pisatelje!

Naj se nikdo ne smeje: jaz sam prav dobro vem, da ne bomo tega nikdar dosegli, a to bodi naš vzor! Celó napačna je misel, kojo sem slišal pri podavanju o risanju, da črta itak ni treba biti natanka: natanka bi naj bila, celo natanka, a če ni, Bog pomagaj! Če pa izgubimo vzore izpred oči in se zadovoljimo popolnoma s polovičarstvom, tedaj, predragi, ugasne nam zvezda napredka in izgubili se bomo prej ali slej v temi — nazadka!

Ako hočemo torej v spisju kaj doseči, moramo navajati učence, da sestavljajo razkaze, kakor pravi pisatelji.

V ljudski šoli se pripovedni spisi le reproducirajo: mi povemo to, kar je povedal avtor dotičnega razkaza.

Iz tega pa sledi naravno pravilo, da se moramo pri reprodukcijah ozirati na prav isti smoter, katerega si je bil postavil in katerega je uresničil avtor istega spisa.

Brez vse domišljavosti trdim smelo, da dobi Schiessl-ova teorija še le po priznanju tega pravila za nas pravo veljavo.

Da pa še dokažem natančneje, da je stilistični smoter za ljudsko šolo res važen, — poštovati se mora že pri prvem spisu — dovolite mi konkreten slučaj!

V neki šoli se je obravnaval spis „Rudolf Habsburški in mašnik“. (Po branju „Rudolf Habsburški“ II. b. štev. 164.) Gledalo se ni celo nič na stilistični smoter in sestavil se je razkaz tako-le:

Rudolf Habsburški in mašnik.

Rudolf Habsburški je našel nekega dné duhovnika, ki se je ravno sezuval, da bi prebredel potok. Hotel je namreč umirajočemu na pomoč s sveto popotnico, a hudournik je bil odnesel brv. — Rudolf je dal mašniku takoj svojega konja. Ko mu ga je ta pripeljal drugi dan nazaj, ni ga vzel, ampak daroval mu ga je popolnoma.

Kakor smo slišali, je smoter izvirnega razkaza, ki je služil tukaj v reproduciranje, dokaz Rudolfove pobožnosti. Iz te reprodukcije pa ne moremo nikakor zanesljivo sklepati, da je bil Rudolf pobožen.

Njemu bi se bil lahko mašnik pri potoku zasmilil in bi mu bil zato posodil konja. Tudi bi bilo mogoče, da sta bila znanca, in mu je Rudolf zato pomagal. Župnik je bil znabiti starček in Rudolf si je mislil, naj ima konja, da ne bo toliko trpel.

Take in jednake misli odvajajo čitatelja od pravega smotra. Podani spis ni prava reprodukcija izvirnega razkaza.

Vsi ovi vzroki niso vodili Rudolfa pri njegovem sklepu, ampak jedino le pobožnost, ki tako lepo odseva iz njegovih besed: „Nate, zasedite ga, da ne zamudite!“ in pa: „Bog ne daj! Nikdar ne zajašem več konja, ki je nosil mojega Odrašenika!“

Ko bi se bilo oziralo pri reproduciranju na stilistični smoter, ne bile bi se mogle prezreti te važne besede.

Kaj pa je z drugimi spisi?

Pri pismih in opravičnih sestavkih je smoter istinito praktičen, a tudi zelo važen. Račniti pa moramo večinoma z danimi razmerami: snov je v bistvu že določena. Ako hočemo na pr. komu čestitati za god, je ravno god predmet, o katerem moramo izpregovoriti. Ako pišemo kako omilovalno pismo, naslanjati se moremo na isto nezgodo, ki je vzrok listu itd. itd.

Pri opravičnih sestavkih je snov še bolj natanko določena, a smoter je še vedno individuvalen.

Pri popisih dogodkov, popisih, orisih pa izgine individuvalni smoter in nadomesti ga splošni: popisati isti dogodek, stvar itd. tako, da bi si kolikor možno natanko predstavljaj to i tak človek, ki še o tem nič ne ve. Tukaj je predmet popolnoma določen, in splošni smoter določuje le uporabo dane snovi.

Pri razpravah je predmet tudi določen in splošni smoter: prepričati čitatelja o pravosti svoje ideje itd., izbira in podaja le potrebne dokaze itd. itd.

Pri spisovnem pouku pa se mora začeti s pripovednimi spisi razun že znanega vzroka posebno tudi zato, ker se ravno pri teh najlažje razjasnijo in spoznajo komponentna pravila. Kdor zna dobro komponovati pripovedne spise, ne bode mu težavno sestavljati i druge; se-vé, odvisno je vse od njegovih osebnih — posebnih zmožnostij.

S temi besedami zaključim svojo razpravo z nadejo, da se bo o tej velevažni stvari natančneje premišljevalo. Prosim pa ob enem, da se blagovolijo ovreči moje trditve, kolikor bi bilo morda napačnih, v — stvarni debati!

Ščinkovec ali zeba.

Učna slika za srednjo — oziroma višjo stopnjo — koncem svečana meseca.

(Sestavil Stanko Marin.)

(Konec.)

IV. Dosedaj smo si ščinkovca že precej natanko ogledali, le barve njegovega perja še nismo omenili. Kakšne barve pa je samec? (Precej, kakor vrabec). Res, po barvi in po velikosti je ščinkovec precej sličen vrabcu; pogledjmo si ga vendar natančneje. „N“! Ščinkovec je po čelu črn, po temenu in tilniku pa modrikast, po grlu in prsih je rujavkast, po trebuhu proti zadku pa belkast; po hrbtu zelenkast; perutnice so črnikavorjave in nosijo jedno povprečno in jedno belo marogo po dolgem; rep je na zgornji

strani sivo-rujavkast in črnkast, na spodnji pa belkast.¹ Kakšna je samica po barvi? Glejte otroci, če bi hoteli ščinkoveca po barvi še natančneje ogledovati, videli bi še mnogotere barve, ki pa za spoznanje niso več tolike važnosti. Ščinkovec je zelo pisan ptič.* Kje biva ščinkovec navadno? (Po drevji, vrtilih, travnikih . . .) Glejte, tudi njegovo stanovanje je prav pisano in prav primerno njegovi pisani obleki. Je li mirno sedečega ščinkovca lahko zagledati? Gotovo da ne, kajti barva njegovega perja ga skriva; mu je torej zavetna ali zaščitna barva,* varuje ga pred sovražniki. Kdo so pa njegovi sovražniki? . . .

Učenci, sedaj pa hočemo vse ponoviti, kar smo o ščinkovecu — in sicer o njegovi postavi in njegovem životu slišali. Vspored vam hočem na tablo zapisati kot četrto točko. IV. Kakšen je ščinkovec — a, b, c, . . . Začni „S“! (a) Ščinkovec je tako velik kakor vrabec. b) Postave je tanke, vitke in ob koncih koničaste. c) Glava je drobna, stranski nekoliko stisnena in se končuje v močen koničast kljunček. Na kljunu zapazimo dve mali, okrogli nosnici, ob straneh čedne glavice pa dvojje ljubkih, črnih in precej velikih očij. Ušesa so skrita pod perjem. d) Vrat je kratek in močen, e) trup podolgovat in tanek. f) Peruti ste dolgi in ozki, g) rep primerno dolg in viličast. h) Na kratkih, tankih nogah ima 4 tanke, dolge z dolgimi ostrimi kremplji oborožene prste. i) Njegova obleka je precej pisana in ga čuva pred sovražniki.) Opiši nam ščinkovca v tem vspredu tudi „J“! — Še „K“!

V. Ste li videli ščinkovca v kljunu nositi razen žuželk tudi druge stvari? Katere pa? (Suho travo, slamo, šibice, niti, dlako, mah . . .) Čemu neki potrebuje takšne reči? (Za gnezdo.) Tukaj imam ščinkovčevo gnezdo, oglejmo si ga dobro. Na čem vidite gnezdo nasajeno? (Na vejevji.) Kdo pa je zunaj na prostem že videl ščinkovčevo gnezdo? Kje si ga videl? (Med grčevjem.) Ti? (Za okrškom ob deblu.) Ali ga je lahko zagledati? Zakaj ne? (V a. Ščinkovec svoje gnezdo prav premeteno skrije med grčevje in vejevje in ga od zunaj ovije z lišajem in mahom dotičnega drevesa.) Čemu je gnezdo po obliki podobno? (Malo odrezanej krogli*.) Kaj zagledamo pod lišajem in mahom? (Umetno pletir s slame, niti, lasi . . .*) Kakšno je gnezdo znotraj? (Blazinasto obloženo z dlako in perjem*.) Ponovi nam vse o gnezdu! (V. b. Gnezdo je okroglasto, umetno iz slame, sena in niti spleteno ter od zunaj z lišajem in mahom, znotraj pa z dlako in perjem obloženo.) Kedo pa gradi in plete ščinkovecu gnezdo, samec, samica ali oba? Tega ne veste, hočem vam povedati. Večinoma dela samica sama, samec jo zvesto spremlja, ji marljivo prepeva, za delo pa redkokedaj prime. — Poglej v gnezdo, kaj vidiš v njem? (Jajca.) Kako velika pa so? (Kakor srednji lešniki*.) Oglej si njihovo barvo, kakšni so po barvi? (Bledo modrozelenkaste pa rudeče-rujavo in črno-rujavo pikaste*.) — Samica vali dvakrat; prvokrat leže po 5 ali 6, drugokrat pa le po tri tenko luščinastih jajce. Kaj si si zapomnil o jajcih? (V. c. Samica vali dvakrat. Jajca so tenko-luščinaste, lešnikove debelosti, in blede modrozelenke barve z rujavimi pikami.) Sedaj pa vam hočem nekaj o valitvi povedati, česar še najbrž niste opazovali. 14 do 16 dni sedi samica noč in dan na jajcih, — le toliko se vsede samec v gnezdo, da si zleti samica živeža iskat. — Samec pa prepeva ves čas z veliko navdušenostjo blizu valeče samice skakljaje od veje do veje, od grma do grma. V bližini gnezdi drug par, ta dela ravno tako. Samca pojeta kakor za stavo; kaj kateri zua in kakor jo zna, kričita z grlice vedno glasneje približevaje se drug drugemu, preganjata se z grmovja v grmovje, dokler se konečno ne sprimeta, ko dva najporednejša paglavca. V ljutem boju ne slišita nič in ne vidita nič, sprimeta se tako razkačeno, da kakor kamen padeta v prah

¹ Ščinkovec je tako pisana ptica, da je prav težko naštetih vseh barv, katerih je po njegovem perju videti — pogledj velikega Brehma Vögel I. stran 278, 279 — ljudski šoli zadostuje, omeniti le značilne.

ali travo, kjer še se nekoliko časa dalje prhata in rujeta. Ko sta se navolila, zletita vsak zmagonosno domov, pojeta naprej, teknujeta naprej, dokler se zopet ne zgrabita. Tako zabavata in kratkočasita s petjem in tepežem sebe in samice ves dan in ves čas. Po vsem spoznamo, da je ščinkovec vesel, živ, spreten, zviti, pa jezljiv in prepirljiv ptiček. Pripoveduj tudi „L“, kar ste sedaj slišali o ščinkoven.

Kako poje ščinkovec, kdo ga zna posnemati? (Čink, čink.) Res, ali to je le njegov navadni klic. Valečej samici pa poje cele kitice. Kdo pozna katero? Bom vam jaz nekatere zapel. Ci—čin—ke (c a f . . .); Ci—či—čink. (f, c, a); Ci, ci, či, ci, či, či, čink (c, h, b, a, as, g, ges); Ci ci či či ci čink (c c c c h b a as g ges f c); Ti, ti, ti, ti o čuj jo (c c c a a a a a a i c f).

Če mladičem nevarnost preti, žvižga ščinkovec zategnen „zí, zí in kaže v vsem svojem vedenju velik strah in trepet. Ako pa nevarnost narašča, zaženeta oba, samec in samica, velik krik in besnita kakor blazna okoli gnezda. V. d. Za svoje mladiče skrbijo ščinkovci izborno vrlo in lepo, boljših in ljubeznivejših starišev si ni mogoče misliti.* — Zarod je že davno gođen, vendar še ga stariši povsod spremljajo, krmijo; ga jesti, peti in letati učijo. Prigodilo se je že, da se je samica na golih mladičih v gnezdu v hudi nevihti in toči rajši ubiti dala, nego da bi revice nezgodi prepustila. Še drug lep vzgled matrne ljubezni ščinkovčeve vam hočem pripovedovati — brati.¹

Kako pa hočemo vse to, kar smo po četrti točki o ščinkovcu slišali, z jedno točko zaznamovati? V. Kako ščinkovec gnezdi, vali in svoje mladiče goji.) Dobro, ponovi nam sedaj zadnji oddelek prav kratko! „T“ — „U“ —! (V. a, b, c, d.) D. posnetje. Kdo pa bo končno znal vse, kar smo o ščinkovcu sploh slišali po zapisanih petih skupinah posneti in ponoviti? Ti še! . . . : E. Uporaba. Po vsem tem, kar smo o ščinkovcu slišali, smo se prepričali, da je prav ljubezniva, vesela in marljiva pevka, poleg tega pa še zelo koristna ptica in zasluži, da ji je človek za njene dobrote hvaležen. — Kako pa se hočemo hvaležne skazati ščinkovcu? Da ga po zimi krmimo. Kako še? Da ga ne preganjamo. — Ti? Da ne zasledujemo njegovega gnezda in mladičev. Ti? Da mu odganjamo sovražnike. Bomo se li samo ščinkovcu hvaležne skazovali? Ne, vsem pticam pevkam in tudi drugim koristnim pticam. Prav imate, ljubi otroci, storite vedno tako, to je dopadljivo Bogu in ljudem.

Za prihodnjo domačo nalogo bodete to, kar smo se danes o ščinkovcu naučili, in kar ste mi sedaj pripovedovali, tudi zapisali. Radoveden sem, kdo bo vse v prav lepih stavkih napisal. V sledeči uri (ali popoldne . . .) bomo si pa zapeli prav lepo pesmico o ščinkovcu (o pticah pevkah — sploh nekaj primernega, ki je v zvezi s prajnim poukom). (Začetnica št. 47.)

Slika za tablo.

(Vspored.)

Ščinkovec.

I. Kje je ščinkovec doma in kje stanuje.

II. S čim se (ščinkovec) živi.

III. Kako se premiče in giblje.

IV. Kakšen je ščinkovec.

a) Kako je velik;	d) vrat;	g) rep;
b) postava;	e) trup;	h) noge;
c) glava;	f) peruti;	i) obleka.

V. Kako ščinkovec gnezdi, vali in goji svoje mladiče.

¹ Opozarja se tukaj na: Deček in ptica. 78, II. berilo; Spomladi v gozdu. 75, II. b.; Das Finkenweibchen. Rückert. 103, V. Th. Lesebuch Kummer, Branky, Hofbauer; Ščinkovec ali zeba. 47. Začetnica.

R a - „Popotnik-ove“ uprave za čas od

Tek. štev.	Prejemki:	Svota	
		gld.	kr.
1	Od prejšnjega lastnika prevzeta gotovina v poštni hranilnici . . .	53	92
2	Vplačana naročnina od leta 1891 do konca 1895. leta . . .	7873	69
3	Prevzetega dolga se je vplačalo	283	77
4	Za inserate je došlo	793	16
5	„ prodane knjige	12	55
6	Darovi znašajo	103	91
7	Obresti od poštne hranilnice	18	03
8	Od dr. Romiha na račun njegovega dolga	33	—
Skupaj . . .		9172	03

B i -

Aktiva.			
1	Gotovine: a) Vloga v poštni hranilnici	100— gld.	
	b) Prebitek na koncu leta 1895	105-19 „	205 19
2	Zaostaline: a) Glasom knjige dolžnikov (pril. Ca)	1494-32 gld.	
	b) „ „ „ „ („ Cb)	170-70 „	
	c) Stara zaostalina (iz l. 1894 in nazaj) zgori še ne všteta (pril. Cc)	85-45 „	
	d) Zaostalina iz leta 1895, od katere je vštete že pod 2 a 162-50 gld., še	297-90 „	2048 37
3	Dr. Romih-ov Saldo iz 1891. leta	163	37
Skupaj . . .		2416	93

Torej primanjkljaja 113 gld. 30 kr., ki je med tem z darovi že več ko pokrit.

Podpisanca sta pregledala ta račun in sta se prepričala, da se ujema

H. Schreiner s. r.

V Mariboru,

č un

1. januarja 1891. do 31. decembra 1895. leta.

Tek. štev.	Izdatki:	Svota	
		gld.	kr.
1	Tiskarni se je plačalo na zaslužek 5673-21 gld. za papir in tiskanje	5243	48
2	Časniške poštne znamke za razpošiljanje lista so veljale	857	25
3	Za oskrbovanje prve (hišne) korekture, katere pri „Popotniku“ ne opravlja tiskarna, in ekspedit	503	—
4	Upravniške nagrade za leta 1892 do 1895	456	—
5	Za poštne pristojbine in poštino je uprava potrebovala	105	56
6	Za razne tiskovine: adresne pole, opomine itd.	115	81
7	Upravni troški in tiskovine poštne hranilnice znašajo	82	69
8	Nagrade uredniku za leta 1891 do 1895	1200	—
9	Za pisateljske nagrade	58	50
10	Državni in občinski davek v 5 letih	51	72
11	Za uredništvu naročene časopise v tem času	44	02
12	Povrnjeni potni troški uredniku (71-43) in upravitelju (10.—), skupaj	81	43
13	Za priloge listu 1892. leta	32	10
14	Razni mali troški v 5 letih	38	91
15	Dr. Romih-ov Saldo iz 1891. leta	196	37
	Prebitek na koncu 1895. leta	105	19
Skupaj . . .		9172	03

l a n c a.

Pasiva.			
1	Dolg pri tiskarni (2100-50 + 429-73)*	2530	23
Skupaj . . .		2530	23

* „Zaveza“ je prevzela „Popotnik“ z 1249-39 gld. aktive in 2100-50 gld. pasive.

z predloženimi knjigami in prilogami, kar s tem le potrjuje.

dne 21. prosinca mes. 1897. l.

J. Koprivnik s. r.

Slovstvo.

J. Koprivnik, „Grundzüge der Geologie mit besonderer Berücksichtigung der geologischen Verhältnisse Steiermarks für Lehramtszöglinge und Lehrer“. Wien 1895. A. Pichler's Witwe & Sohn. Preis 1 K.

Ocenjevati duševni proizvod svojega tovariša in milega prijatelja, je na vsak način malo vabljivo delo. Človek sam sebi ne zaupa, meneč, da bi znabiti itak gledal, vkljub dobri volji in trdnemu namenu, držati se stroge resnice, skozi steklo prijateljstva. Pa tudi občinstvo ne zaupa prav takšnim ocenam, po pravici sodeč, da sraka sraki ne izkljuje očij. Radi tega sem čakal in čakal, ne bo se li oglasil kdo drugi in povedal našemu učiteljstvu, koliko je prav za prav vredna gori imenovana knjižica, katero je „Popotnik“ že svoječasno čitateljem naznanil. In čakal bi še morda dalje, ko bi mi ne bilo prišlo med roke nekoliko ocen v nemških časopisih. Ti menda niso iz kakšnih si bodi osebnih ozirov pisali, na nje se v tem slučaju smemo gotovo zanašati. Čujmo torej remške sodnike!

Literarische Beilage zur pädagogischen Zeitung „Organ des deutschen Schulmuseums, Berlin, den 23. Juli 1896 (Nr. 7 und 8, XXI. Jahrg.) piše o omenjeni knjižici tako-le: Na Avstrijskem poučuje se na izobraževališčih za učitelje in učiteljice geologija. Za učni smoter je določeno: „Najvažnejše o sestavi zemeljske skorje. Povdarjati se imajo geološke razmere domovine“. Temu posebnemu pouku v geologiji odmerjena je jedna ura na teden v prvem tečaju 3. razreda. Pred nami ležeče delce hoče biti navod za učiteljska kronovine Štajerske.

Obravnavajo se najvažnejša poglavja iz splošne in historične geologije. Tvarina je dobro izbrana in spretno razvrščena. Ker se na avstrijskih učiteljskih poučuje tudi poljedelstvo, se je posebno oziralo na zemljestanost (Bodenkunde): najčesče nahajajoče se hribovine obravnavale so se nekoliko obširneje, in osobito se je oziralo na prhljnine in razkrojevine hribovin kakor tudi iz njih nastajajoče vrste zemlje. Te obsegu drobnega spisa primerne, sicer le kratke razprave smejo pred vsem zanašati se na posebno zanimanje.

Poglavja iz občne geologije stran 1—40 se ne ozirajo v svojih primerih samo na Štajersko in se dajo zatorej tudi drugod

porabiti; temu nasproti imajo odstavki iz historične geologije skoraj vseskozi krajni značaj, kolikor pridejo primeri v poštev. Radi tega pa ta spis za druge pokrajine nikakor ni neporaben; kajti v brezgoratih pokrajinah se bomo itak morali za različne formacije sklicevati na primere iz Harca, iz Alp itd.

Poskuša se raztolmačiti po možnosti zaznamovanja, v geologiji običajna. — Vsled navedenih resnic in tudi zaradi priprostega in lahko razumljivega opisavanja in razlaganja se ta zvezček vsakemu najtopleje priporoča, ki se hoče seznaniti z začetnimi nauki geologije“. Naturw. Ver. (K. Fechner).

V Literarische Beilage zu Nr. 12 des „Schulboten für Hessen“ vom 15. Juni 1896 Nr. 2 čitamo:

J. Koprivnik, Professor: Grundzüge itd. „V jasni, pregledni obliki, podprti z dobrimi slikami, razvija pisatelj glavne nauke o geologiji, tako, da knjižnica prav dobro ugaja za pripravo k sklepnemu izpitu“. — Nazadnje naj še dostavimo oceno iz „Anzeiger für die neueste pädagogische Literatur. Beilage zur allgemeinen deutschen Lehrzeitung“ Nr. 2. XXVI. Jahrgang. Nr. 1. 1897. Leipzig.

Koprivnik Joh., Professor: Grundzüge itd. — Knjiga je namenjena učiteljskemu in učiteljem, osobito onim na Štajerskem. S to opazko pa naj se nikdo ne da ovirati, da ne bi na knjižico obrnil svojo pozornost. Odlikuje se po primernem izboru, hvalevredni preglednosti, poleg tega pa še po pravilnem razlaganju. Pisatelju bodimo tudi hvaležni, da je označil manj važne reči z manjšim tiskom in da je etimologično razjasnil tujke, katerih pač ne moremo pogrešati v geologiji“.

Je-li mi je treba česa pristaviti? — Učitelji slovenski, sezite po knjigi svojega rojaka, ako vam je mar, poučiti se o temeljnih naukih geologije! Schreiner.

Muzikalične novosti.

„O mraku“. Pesmi za srednji glas s spremljevanjem klavirja zložil K. Hoffmeister. Cena gld. 1.—. Založil L. Schwentner, knjigotržec v Brezicah ob Savi. Natisnila Josef Eberle in dr. na Dunaji, VII. — To je najnovejša skladba domačega umetnika, ki je vse priporoče vredna.

Društveni vestnik.

Črešnice pri Celju. (O glavnem zborovanju učiteljskega društva za celjski in laški okraj dné 3. januarija meseca t. l.) Navzočih je bilo 31 zborovalcev, med njimi 1 gost. Imeli smo zopet veselje pozdraviti v naši sredini častnega člana in dičnega predsednika, tovariša A. Brezovnika. Da si se je iz obširnega vsporeda preložilo podavanje tovariša Knafliča, je trajalo zborovanje dobre tri ure in so skoraj vsi navzoči vztrajali do konca. Zanimanje je bilo prav veliko, razgovor o posameznih točkah izvanredno živahen.

Predsednik želi v svojem nagovoru vsem navzočim srečno novo leto; zahvali društvo, da se ga je v zadnjih štirih zborovanjih, katerih se vsled bolezni ni mogel udeleževati, vselej prijazno spominjalo; potem pa izrazi celo vrsto čestitk in sicer: onim tovarišem (icam), ki so pri zadnjem prerešetovanju učiteljskih plač bili pomaknjeni v II. plač. razred ter z veseljem konstatuje, da je v okrilju našega društva ta sreča doletela 4 šole; tovarišu Kramarju, ki je zapustil brezskrbni samski stan in si izbral ljubo zakonsko družico; tovarišu Zornu, da je dobil učiteljsko službo v prijaznem Št. Petru ter upa, da se bo zdaj popolnoma aklimatizoval pri nas; tovarišem: Kvac, Šumljak, Vrečer, Žmave in Schmoranz, ki so v jeseni srečno prestali sposobnostni izpit za ljudske, oziroma (slednji) za meščanske šole ter želi, da bi mnogo let delovali na šolskem polju; starosti G. Vrečerju, ki je postal častni občan občine teharske, rekoč, da njegova čast je tudi naša čast in slednjič tovarišu Stukeljnu na izvrstnem članku priobčenem v 23. štev. lanskega „Popotnika“, v katerem brani našo čast proti napadu v letošnjem Mohorskem koledarju. Tem povodom mu društvo izreče popolno soglasje, priznanje in zahvalo. — Nadalje poroča predsednik na kratko o delovanju „književnega odseka“ ter izraža željo, da bi taistemu pristopilo še več novih udov. Z veseljem se vzame na znanje, da se objavi v prihodnjem zvezku „Knjižica za mladino“ prvo delce, koje so spisali udje tega odseka. — Potem predstavi in srčno pozdravi novega uda, tovarišico Leopoldino Piano in njeno gđc. sestro, ki nas je počastila kot gost ter gosp. Ljud. Vratariča, ki je pristopil društvu kot podporni član. Da bi našel obilo posnemovalcev! —

Ko se odpoje četverospjev „Pogled v nedolžno oko“ od H. Sattnerja in se prečita ter sprejme zadnji zapisnik, pridejo na vrsto nastopne društvene reči: a) Predsedništvo „Zaveze“ odgovarja na našo interpelacijo (glej tukajšnje poročilo v 22. številki lanskega „Popotnika“!), da je upravništvo „Popotnika“ obljubilo, svoje račune prijaviti najpozneje v 23. štev. lanskega letnika in da so se Knafličeva pravila tiskala na zasebne stroške.

b) Dopis „Zaveze“ gledé na izjavo proti „Slovencu“ vzbudi živahen in zanimiv razgovor. Predsednik pravi, da se mu zdi ta zadeva prevažna, da bi bil o njej sklepal odbor; zato jo predloži zboru; prečita dopis nekega društvenega odbornika, ki izraža mnenje, da naj se mi ne vtikamo v ta prepir in prečita nekaj stavkov iz članka o klerikalizmu v 23. štev. „Učit. Tovariša“, ki so na vsak način preostri in obsodbe vredni. Tovariš Brinar st. predlaga, naj se društvo izjavi, da tudi mi stojimo neomahljivo na stališču sedanjega šolskega zakona in se odločno protivimo temu, da bi prišla šola pod prejšnjo oblast. Tovariš Knaflič pojasnjuje, da „Slovenčeva“ stranka namerava razdvojiti slov. učiteljstvo v dva tabora, uničiti „Zavezo“, hoče prepričati ustanovitev „Narodnih knjižnic“ ter na tiem deluje za ustanovitev „farnih knjižnic“; izreče se za izjavo v mili obliki, v katerej se naj povdarja da slov. učiteljstvo ne pojde v nasprotni tabor. Tovariš Gradišnik povdarja, da je stvar jako kočljiva; prepir ne koristi našemu ugledu; v tem boju je angažovan v prvi vrsti „Učit. Tovariš“, oziroma njega urednik; izreče se za primerno izjavo v „Zavezinem“ glasilu.

Tovariš Schmoranz naglašja, da je prepir začel vendar le „Slovenec“, da se pisava „Učit. Tovariša“ ne more povsem odobravati, da se je separatizem med slov. učiteljstvom začel na Kranjskem, a zdaj se je zopet polegel, imenovani prepir naj se smatra za zadevo celokupnega slov. učiteljstva, protestuje naj se vsaj proti napadom v „Slovenec“ ter se izreče za izjavo v „Popotniku“. Tovariš Kramar je tudi mnenja, da se ima čutiti napadenega vso slov. učiteljstvo. Predsednik povdarja, da se razumi samo po sebi, da nečemo priti pod prejšnjo oblast, zato se o tem ni treba še posebej izjavljati, kajti, kdor se opravičuje, se obtožuje; v prepirih ne bomo solidarni; spodnje-štajarski listi, pri katerih odločujejo duhovniki, tudi prezirajo kranjski prepir; pri vsakem početju je treba gledati na izid itd. ter se odločno izreče proti vsaki izjavi. Tovariš Gradišnik sicer umakne svoj predlog, toda več drugih tovarišev se oglasi zanj. Pri končnem glasovanju je ostal predlog, da naj se priobči primerna izjava v „Zavezinem“ glasilu za par glasov v manjšini in se je sprejel predlog tovariša Brezovnika, da se naj opusti vsakeršna izjava.

c) Razgovarja se o Horvatek-ovi okrožnici (glej štev. 23. lanskega „Popotnika“!). Na predlog tovariša Brezovnika se o vsakej točki programa posebej posvetuje in sklepa. Gledé na dvanajstotico točk, koje Horvatek predlaga, da bi se morale v štaj. „Lehrerbundu“ doseči, se v principu sprejmejo le

2., 3., 4., 5., 6. in 10. točka, vse druge pa se odklonijo, ker za nas nimajo pomena. Glede na štiri točke, koje predlaga kot prve korake, ki jih naj storimo, se sklene: 1. Agitujmo za naš učiteljski koledar. 2. Po geslu „živila konkurenca“ se društvo izjavi za vpeljavo Eichmann-ovih šolskih reči (se vé v slovenski izdaji), dokler nam kaka druga tvrdka ne ponudi še cenejših. 3. Podpirajmo slovensko mladinsko književnost. Tovariš Brinar st. povdarja, da je spodnje-štajerskem učiteljstvu treba ožje organizacije, izreče se za Strmšek-ov nasvet v 23. številanskega „Popotnika“ ter predlaga, naj se razgovarja, kdo naj dotični shod skliče ter kje in kdaj se naj sestanek vrši. Ta predlog ni našel povoljnega zanimanja, najbrž zato ne, ker se je že mudilo; kajti na dnevnem redu je bilo še več važnih točk. A toliko je predlagatelj vendar dosegel, da se je društvo izreklo za shod, ki se naj vrši v prihodnjih velikonočnih počitnicah. (Konec pride.)

Iz konjiškega okraja. (Poročilo o zborovanjih učiteljskega društva.) Ker mi nikakor ne gre v glavo, čemu naj bi bilo ravno konjiško učiteljsko društvo v društvenem vestniku našega glasila bela vrana, ali da bi v taistem ne bilo niti zastopano ne, — kakor se je to zgodilo v pretečenem letu, — dovoljujem ti tukaj na kratko poročati iz nja zadnjih dveh zborovanj.

Dne 19. novembra meseca p. l. se je vršilo glavno zborovanje, katerega se je udeležilo 24 udov, med njimi trije novi člani, namreč gđc. J. Koderman, učiteljica v Tepini, gđc. M. Vidmajer, učiteljica v Čadramu in gospod A. Pacher, šolski vodja v Št. Jungerti. Kot gosta sta bila navzoča g. Koderman, nadučitelj in gđc. Lešnjak, učiteljica, oba iz Frankolovega. Društvo je počastil njega častni član c. kr. šolski nadzornik gosp. P. Leitgeb, ki je imel prav zanimiv govor o hospitacijski dolžnosti šolskih vodij. Rekel je, da nekateri šolski vodje krivo razumevajo to svojo nalogo, kar pouzročuje razpor med učiteljstvom; naglašal je, da ima šolski vodja, — kakor pravi že latinska beseda „hospes“, t. j. gost, — v šolo priti in sicer, kadar mu to dopušča čas, le kot gost, ne pa kakor kak nadzornik. Tam ima le poslušati in zaznavati in o teh zaznavah v prihodnji domači konferenci poročati. Ni prav, če šolski vodja ne hodi nič hospitovat, pa tudi ni prav, če pride pregostokrat, ker bi se lahko mislilo, da hoče biti kak „špicelj“. Že način, kako stopi šolski vodja v kak drug razred, je pogostokrat razžaljiv. Učitelj vé dobro, da bi imel šolski vodja biti v svojem razredu, a ta naenkrat plane v njegov razred, kakor da ga hoče zasačiti. Ne potrka, ne pozdravi, veli otrokom se vستي, vzame veliko bilježno knjigo in pridno zapisuje svoje opazke, potem pa odide, kakor je bil prišel. Bi li šolskemu vodji na časti kaj škodovalo, ko bi poprej na šolske vrata svojega tovariša potrkal in vstopilvi,

taistega pozdravil? So pa tudi nekateri učitelji, ki hospitacijo otežnjejo. Domisljujoč si, kako so učeni, takoj zavihajo nos, ko stopi šolski vodja v šolo, pri tem pa pozabijo, da šolski vodja opravlja le svojo dolžnost, katero bi rad prepustil drugim. — Nadalje je gospod nadzornik dal še nekaj naročil, za katera, kakor tudi za zanimivo podavanje, se mu je predsednik srčno zahvalil. — Izmed društvenih reči omenjam izjavo, ki se je sklenila proti „Slovincu“ zaradi njegovih napodov na slov. učiteljstvo. — Tajnikovo letno poročilo je bilo precej rezko, a resnično. Iz poročila smo povzeli, da je imelo društvo v p. l. 5 zborovanj; od teh je bilo prvo prav dobro obiskovano, menda z ozirom na osebo gospoda nadzornika, ki je takrat še predsedoval, a ko je leta odložil predsedništvo, se nekateri udje niso več zmenili za društvo. — Gospod Brinar je vprašal, čemu da se ni o posameznih zborovanjih poročalo v našem glasilu, kakor se je bilo to sklenilo. Na to mu je predsednik gospod Tribnik odgovoril, da je tega deloma on kriv, a vzroka pa ni navedel. — Blagajnik je izkazal gld. 31-28 dohodkov in gld. 30-97 stroškov. — Vršila se je volitev novega odbora. Podpredsednikom je bil skoraj soglasno izvoljen gospod R. Jurko, a drugi glasovi so se razcepili tako, da skoraj nihče ni dobil absolutne večine glasov. Po pravilih bi se bila imela vršiti druga volitev, kar se pa ni moglo zgoditi, ker se je večina udov že razšla in društvo ni bilo več sklepčno. Vsled tega je podpredsednik g. Jurko sklical novo zborovanje na dne 17. decembra p. l. Došlo je 13 udov, g. Seidler, nadučitelj nemške šole v Konjicah je pa prišel kot gost. Sprejeli smo v svojo sredino tudi novega uda, g. Bertota, suplenta v Žrečah. Gosp. Jurko, ki je zborovanje otvoril s pristržnimi in spodbujajočimi besedami, je govoril o snovi „Nekaj misli o našem društvu“. Kot vesten opazovalec in dober poznavatelj učiteljskih razmer konjiškega okraja, razkril nam je rane, ki razjedajo naše učiteljsko društvo, navedel je pa tudi zdravila, s katerimi je te rane zaceliti, da bo društvo vspevalo. Bog daj, da bi te iz srca izvirajoče besede imele tudi zaželjeni vseh!

V novi odbor so bili izvoljeni: F. Brinar, predsednik; R. Jurko, podpredsednik; F. Šnuderl, tajnik; L. Serajnik st., blagajnik; A. Eberl, R. Kokot in gđc. Milka Pirnat, odborniki.

Novi predsednik se je zahvalil za izkazano mu zaupanje, obljubil je, da se bo po svojih močeh trudil, — če bo treba, se tudi žrtvoval, — za prospeh društva ter je prosil sodruštvenike (ice), da bi ga vsestransko podpirali.

Društvenine za tekoče leto se je določilo 1 gld. — Razgovarjalo se je o gmotni podpori „Knjiž. za ml.“; povdarjalo se je, da je častna dolžnost vsakega učitelja, da si jo naroči za se; vsak naj deluje na to, da bo na njo naročena njegova šola (g. Jurko kot zastopnik učiteljstva v okr. šol. svetu

je naglašal, da je le-ta zvrnil vse proračune kraj. šol. fondov, v katerih ni bila postavljena dovolj visoka svota za šolarsko knjižnico, kar se je vzelo sê zadovoljstvom na znanje); sklenilo se je tudi, vložiti prošnjo na „Posojilnici“ v Konjicah in Vitanju, da blagovolje darovati primerno svoto, da se nakupijo snopiči „Knjiž za ml.“ in potem razdelé šolam konjiškega okraja. — Tovarišu J. Stukelj-nu (Svetina) se sklène poslati zahvalo povodom članka, katerega je priobčil v 23. štev. „Popotnik-a“ p. l. v ohrambo učiteljskega stanu. — Odslej se bo v društvu gojilo tudi petje ter se je izvolil pevovodjem g. Rosenstein. — Gosp. Seidler je prinesel na ogled zbirko Eichmann-ovih zvezkov ter jih je prav toplo priporočal. Na predlog g. Jurko-ta se je g. Seidler-ju naročilo, da stavi o priliki prih. uradne konference predlog za upeljavo teh zvezkov. — Prihodnje zborovanje se vrši prvi četrtek v marcu. Bog daj, da bi bila udeležba prav obilna! K temu spodbujajmo drug drugega!

—!—

Od Št. Jurija v Slov. goricah. Šentlenartsko učiteljsko društvo priredilo je prvo letošnje zborovanje na 3. dan prosinca mes. t. l. pri Št. Lenartu v Slov. goricah. Društveni predsednik gospod Jožef Mavrič otvori zborovanje z običajnim ogovorom in pozdravom zbranih društvnikov. Navdušeno in odobrujoče je bilo vzprejeto naznanilo, da ste pristopili dve novi moči našemu društvu in sicer gđc. Melanija Sittig, učiteljica pri Sv. Lenartu v Slov. goricah in gđc. Ana Schmidt, suplentinja pri Sv. Ropertu v Slov. goricah ter da je prisoten danes tudi gost, dijak Voglar.

Potem pozove gospod predsednik društvenega tajnika, da prečita zapisnik o zadnjem zborovanju, ki se brez ugovora potrdi in vzprejme. Gospod predsednik pa nam poroči na to o društvenem delovanju v minolem letu. Iz tega poročila je razvidno, da so letos na vsestranski društveni razvoj največ vplivale vremenske neizgode neugodno, ki so nam preprečile nad polovico redno razpisanih zborovanj.

Glavni predmet naših skupščin na didaktično-pedagoškem polju zavzema v zadnji dobi teženje po temeljitem spoznavanju in proučenju formalnih stopinj, njih važnosti in potrebi v dosego uspešnejših učnih rezultatov. Že v zadnji skupščini obravnaval je gospod nadučitelj Bregant oblikoslovje (praktično), opirajoč se kolikor toliko na formalne stopnje, tako da je spretnější metodik zapazil jako spretno uporabo teh stopnjic tudi pri tem predmetu.

Tudi danes je bila na dnevnem redu praktična obravnava berilnega spisa etične vsebine: „Ne zanikuj božjih darov!“ za srednjo stopnjo (glej III. Ber. štev. 29); po formalnih stopnjah podaval gospod J. Črnko.

Na občno željo poslušateljev obljubi poročevalec tekom časa to sliko v „Popotniku“ priobčiti. Ker je prašanje o formalnih stopnjah sprožil v našem

društvu c. kr. vadniški učitelj gospod Gabrijel Majcen in nam dajal svoječasno svoje navode ter vzbudil v nas zanimanje do predmeta, sklène se izreči gospodu Majcenu imenom društva na trudoljubivem njegovem početju primerno zahvalo.

Za prihodnje zborovanje, vršé se februarija meseca t. l. obljubila nam je gđc. Sittig-ova podati slično učno sliko z učenci svojega razreda. Ta obljuba se z radostnim odobravanjem vzprejme.

Z vsklikom se potrdi stari odbor tudi za prihodnje društveno leto. Sklène se dalje, naročiti na sledeče časnike: „Popotnik“, „Učiteljski Tovariš“, „Zvon“, „Domovina“ in „Oesterr. Lehrer-Zeitung“, kateri listi se takoj po dražbi prodajo.

Vabilo na pristop k človekoljubnemu društvu „Samopomoč“ — žal, ni našlo nobednega odmeva! — Naše društvo ima pri tem za nas učitelje kaj važnem podjetju komaj 2, reci: dva uda, ki sta pristopila kar v začetku.*

Gospod Jakob Kovačič — Trojički razdeli ko-nečno navzočim še nekaj nabiralnih pol, izdanih od „avstrijske družbe za varstvo tičev“ z vabilom, da tej koristni družbi pristopi prav mnogo podpornih udov, ki imajo plačati le letnih 20 kr. udnine.

Hum pri Ormoži. (Učiteljsko društvo.)

Naše društvo imelo je dné 7. prosinca meseca t. l. svoj glavni zbor, katerega se je udeležilo 21 članov. Vsed sklepa zadnjega zborovanja bodi omenjeno, da so brez opravičenja izostali gospodi Unger Pavel, Kosi Anton, Kosi Ivan in Megla Franc. V običajnem otvorilnem nagovoru omeni in pozdravi predsednik dve novi društvenici, gospodičine Klementino Steinecker, učiteljico pri Sv. Tomažu, in Angelo Milčinski, učiteljico v Središču, ter se spominja pred kratkem preminulega, nam nepozabnega tovariša gospoda Anton Freuensfelda, učitelja v Ormožu. V znak sožalja so navzoči vstali in mu zaklicali trikrat „slava“. Predital se je dopis „Lehrerbunda“ gledé na učiteljsko bolniško blagajne za Štajersko. Dopisu se je ustreglo ter sklenilo, da naše društvo deluje na to, da se za spodnji Štajer ustanovi v to svrhu poseben odbor s svojim sedežem. Dopis načelnštva „Zaveze“ tičoč se napadov „Slovenčevih“ na slovensko učiteljstvo se vzame na znanje; zbor po daljšem razpravljanju pritrdi odboru, ki je v tem oziru v društvenem imenu poslal svojo izjavo „Učiteljskemu Tovarišu“.

Dopisom sledila je učna slika „Pridobivanje živega srebra“ (referent gospod A. Šabec). Predavatelj je ob kratkem navel pot in glavne točke te slike ter k sklepu pokazal najvažnejše živosrebrne

* Taka pasivnost je res obžalovanja vredna. Kje je tukaj tako potrebna stanovska solidarnost! — Ne dajmo se v tem oziru vendar ne osramotiti od delavcev, ki so s svojo solidarnostjo dosegli že lepe vspehe! „Vsi za jednega in jeden za vse!“ bodi naprej naše geslo v vsakem oziru. Uredn.

rude. Predavatelju se predsednik imenom navzočih zahvali.

Poročila tajnika in blagajnika kažejo, da je društvo v preteklem letu vseskozi napredovalo in da tudi v blagajni deficita ni, pač pa je zabelježeno še nekaj mlačnežev pri plačevanju.

Novi odbor je sestavljen tako-le: gosp. Anton Porekar, predsednik (jednoglasno); gosp. Josip Rajšp, podpredsednik; gospod Adolf Rozina, tajnik, gđc. Lucija Gabršček, denarničarka; gg. Mihael Varhnik in Ivan Košar, odbornika.

Prihodnje zborovanje se določi na 4. dan februarja meseca t. l. ter se sklene naprositi gosp. profesorja Cilenškega za jedenkratno podavanje.

Ko se je določilo izreči raznim korporacijam društveno zahvalo, se sklene zborovanje.

Konečno izrekam Vam, gospod urednik zahvalo, da ste blage volje vsprejemali ti leta moja poročila, z željo, da bi tudi od kot drugod vsprejeli kake vrstice od Vam hvaležnega

A. Š. Humskega.*

Ptuj. Dne 7. januarja meseca t. l. zborovalo je naše društvo pri lepem številu članov. Po pozdravu predsednikovem se je vsled vsprejetega predloga (iz min. l.) pogledalo, kdo je društvenino že dve leti dolžen; dotični so se iz imenika udov izbrisali.

Po spremenjenem dnevnem redu prišlo je na vrsto podavanje gospoda profesorja Cilenškega, namreč: Vzgojitev pritlikavcev, kot nadaljevanje podavanja od 3. decembra meseca m. l. Gospod podavatelj je razlagal vzgojo pritličnih dreves (Buschbaum) jedno- in dvoramnega kordona, dreves v podobi U in palmet. Podavanje je bilo tem bolj poljudno, ker je gospod profesor risal na tablo, kar je bilo potrebno.

Izmed dopisov je omeniti 1. onega od „Pedag. društva“, katero vabi k obilnejšemu pristopu in na nakupovanje društvenih knjig, ki so še v zalogi in se prodajajo po znižani ceni. Naročitev knjig prevzame gospod Kavkler. 2. Gospod Šorn opravičuje svojo odsotnost. 3. Ormoško učiteljsko društvo opominja na osnovec bolnišne blagajne za štajersko učiteljstvo. 4. „Slovenska Matica“ bo izdala slovenski zemljevid, ter vabi na obilno naročbo (komad 2 gld.).

Ker zahtevajo občni interesi štajerskega učiteljstva složno delovanje, sklenilo se je pristopiti „Lehrerbund-u“.

O delovanju društva v minolem letu poroča gospod predsednik Žiher. Iz poročila se razvidi, da je bilo gibanje živahnejše, plodonosnejše. Zborovalo se je petkrat. Pri teh zborovanjih stavili so se

* Le prav pogosto se oglasite. Tudi mi izrekamo Vam prirčno hvalo na Vašem dosedanjem trudoljubivem sodelovanju, ter se priporočamo Vašej daljni blagonaklonjenosti, želeč Vam na novi službi mnogo sreče in zadovoljnosti.

Uredn.

semtertje važni predlogi, kojih rešitev se zabelježuje v posebno društveno knjigo. Podavanja so bila izbrana in v čast se šteje predsedništvu kakor društvu, da smo imeli priliko poslušati dične osebe in strokovnjake, kakor gospoda ravnatelja Schreinerja, ki je razlagal bistvo bakterij, gospoda profesorja Cilenškega, ki je govoril o vzgoji pritlikavcev in gospoda Matjašiča, ki nam je razkazoval vzgojitev ameriških trt in njih cepljenje; da smo se o resničnosti njegovih besed do živega prepričali,

Pa je natega v roke vzel

In z iskro kapljo nas ogrel.

Kar pa nas je s posebnim zadovoljstvom navdalo, bilo je zagotovilo gospoda predsednika, da v minolem letu ni bilo med društveniki nobedne razprtije in nobednega ovaduštva. Dal Bog, da bi ne mogel nikdo med nami več reči:

„Hic niger est, hunc tu, Romane, caveto!“

Gospodu predsedniku se izjavi presrečna zahvala na njegovem modrem vodstvu. — Po poročilu gosp. blagajnika Zopfa ima društvo 1213 gld. prebitka. Račune pregledata in potrdira gospoda Pogruje in Skrbinšek. Slomšek-ova ustanova (100 gld.) še čaka svojega dobitelja. Knjižničar gosp. Zupančič poroča, da ima društvena knjižnica 329 zvezkov; knjige se pridno izposojujejo.

Ker je bilo društvo z delovanjem sedanjega odbora popolnoma zadovoljno, potrdil se je ta zopet za bodoče leto. Predsednik je gospod Žiher in podpredsednik gospod Kavkler; tajnika sta gospoda Hauptmann in Pulko; gospod Zopf je blagajnik in gospod Zupančič knjižničar; odborniki pa so gg. Strelec, Farkaš in Šorn.

Gospod Kavkler nasvetuje, naj se na višjem mestu predlaga, da bi pri uradnih zborovanjih posamezni okraji za-se zborovali, ker je v istem času in v primeroma majhnej sobi za toliko število učiteljstva navadno neznosna vročina in soparica, ki povzročuje dremoto in brezbriznost posebno pri debatah. (Se sprejme.) Omenjeni gospod opozarja tudi na „Salonsko knjižnico“, katere je začel izdajati požrtvovalni gospod Gabršček. — Zborovanje se sklene ob pol 1. uri popoldne. V. Pulko.

Ljutomer. (V a b i l o.) Učiteljsko društvo zboruje v četrtek 4. febr. mes. ob 10. uri v Franc Jožefovi šoli. Vspored: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročila, oziroma prednašanje. 4. Nasveti. K mnogobrojni udeležitvi vabi

predsednik.

Sv. Trojica v Slov. gor. V nedeljo dne 7. februarja meseca 1897. l. ob 11. uri dopoldne ima Št. Lenartsko učiteljsko društvo pri Sv. Lenartu v Slov. gor. svoje zborovanje. Poročevalci: gospodičina Melanija Sittig in gg. nadučitelja Jože Moher (Sv. Lenart v Slov. gor.) in Fr. Krajnc (Sv. Barbara pri Mariboru). K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Svetina pri Celju. (Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj) ima v nedeljo, dne 7. februarja meseca t. l. ob 10. uri dopoldne v celjski okoliški šoli svoj mesečni zbor s tem-le dnevnim vspeedom: 1. Petje. 2. Zapisnik. 3. Društvene zadeve. 4. Prostorčno risanje na najnižji stopinji ljudske šole na podlagi elementarnega merstva; na šolski tabli počituje nazorno gospod R. Knaflič. 5. Poročilo pregledovalcev društvenih računov za

leto 1896. 6. Iz naše vprašalne škrinje. 7. Razni predlogi. Odbor.

Šmarijski okraj. (Šmarsko-rogatsko učiteljsko društvo.) Ker zborovanje 28. decembra meseca m. l. ni bilo sklepčno, vršilo se bo dne 7. februarja meseca l. l. ob jednih popoldne v Šmariji. Zborovanje po istem vspeodu. Kot nova točka se uvrstijo še volitve. K obilnej udeležbi najvljudneje vabi predsednik.

Dopisi in razne vesti.

Laški okraj. (Otvorjenje slovenske ljudske šole za laško okolico.) Dne 2. januarja meseca t. l. bilo je krasno poslopje ljudske šole za laško okolico na slovesen način otvorjeno. K tej slavnosti je mimo mnovega naroda prihitelo tudi dosti učiteljev ozir. učiteljic iz laškega okraja, in sam glavar, visokor. gospod grof H. Attems in c. kr. okr. šolski nadzornik gospod Pavel Leitgeb sta vso slavnost poveljčala sè svojo navzočnostjo in z dekaj primernima nagovoroma. Gosp. nadučitelj Karol Valentinič pa, ki je tudi interimistični voditelj novi šoli, je otrokom kaj nazorno potolmačil zgodovino laške šole ter ves nastanek zgradbe. Evo Vam tu njegov nagovor:

Danes obhajamo slovesno otvorjenje novega šolskega poslopja, ki je najkrasnejša stavba v našem trgu, najbrž pa tudi jedna najlepših šol v spodnjem Štajerju.

Zanimalo Vas bode slišati gledé na šolske razmere tudi nekoliko iz pretekle dobe. Tu na tem mestu, kjer danes stojimo, bila je od leta 1420 do 1800 bolnišnica. Prostor pred poslopjem je bil kot dvorišče obzidan, na južnem koncu bolnišnice pa je stala krasna kapelica v gotiškem slogu, v kateri je nalašč zato postavljeni duhovcu maščeval. Kapelica se je leta 1833 razrušila in po velikem ognju l. 1840 se je poslopje v tako podobo prezidalo, kakor ste isto poznali pred to današnjo novo stavbo.

Strašni potres v letu 1895 je staro zidovje, katero je že poprej bilo jako slabo, tako poškodoval, da se je bilo bati, poslopje bi se povsem razdejalo.

Vsled tega je okrajni šolski svet Laški prepovedal, v tem poslopju dalje poučevati, ob enem pa tudi ukazal, da se ima zidati novo štirirazredno šolsko poslopje.

Krajni šolski svet za okolico Laškega trga se je te velike naloge podstopil in kakor vidite, je to nalogo tudi izvrstno rešil.*)

Hvala Vam gosp. predsednik Elsbacher, hvala Vam, udje krajnega šolskega sveta!

*) Krajni šolski svet vzprejel je kot „potresno odškodnino“ znesek v iznosu 4200 gld. av. v.

V stari dobi bile so šolske razmere čisto druge kakor danes.

V onem davnem času, v katerem še niso niti cesarji in kralji pisati in brati znali, seveda tudi tržanu in kmetu tega znanja ni bilo treba, torej se tudi šole niso pogrešale.

Ali že v dobi velike cesarice Marije Terezije se je tu na Laškem, in sicer l. 1774. šola ustanovila; poučeval je orgljar v današnji mežnariji pod kaplanijo.

Pozneje je bil za to službo postavljen stalni učitelj; do leta 1859. bila je šola jednorazredna z poldnevnim poukom, leta 1859. pa je pouk postal celodnevni, ker je bil tu nameščen tudi podučitelj. Leta 1871. postala je šola 3-, leta 1877. 4-, l. 1877. 5- in leta 1893. zopet le 4-razredna.

V teku navedenega časa so se tudi učilnice večkrat premeščale.

Ker prvi stalni učitelj v mežnariji ni mogel poučevati, se je do leta 1824. rabila učilnica tukaj v stari šoli. Od l. 1824. do 1856. bila je učilnica v hiši sedanjega posestnika g. Selčiča šte. 1 blizu cerkve. Od leta 1856. do 1860. pa v hiši nadučitelja, gosp. Flisa šte. 100, in od tega časa do lanskega leta tukaj v poprejšnjem poslopju.

17. marca m. l. se je začelo staro poslopje poridirati, tri tedne pozneje pa zidati novo in začetkom novembra je bilo poslopje zgotovljeno.

Stavbeni načrt narisal je gosp. Jožef Michel, stavbar iz Gradea, kateri je tudi zgradbo poslopja za 18.600 gld. prevzel in izvrstno dogñal.

Tako, ljubi otroci, imate sedaj novo krasno poslopje z visokimi, svetlimi, prostornimi učilnicami v last. Ne bode Vam več treba se v klopih tlačiti in slab izprideni zrak dihati! Lahko se bode učili, ako Vam bode le prava volja!

Lepše in dražje darilo za novo leto so težko kje drugod šolarji dobili, kakor vi!

Spominjajte se tega in bodite hvaležni! Hvaležnost pa izkažite najbolje s tem, da ste pridni, pobožni, marljivi, ubogljivi, redni, zvesti, čedni, čisti in odkritosrčni! Vbogajte stariše in učitelje, hodite pridno v šolo, da postanete enkrat vrli državljani in razumni ljudje!

Pomagaj Vam Bog!

Tudi mi želimo, da bi nov hram ljudske nabobraženosti bil vsikdar v hašen in dobro ljubljenej našej mladeži!

A. G.

Iz Šmarij. Okrajni zastop šmarjski sklenil je pri svojem zadnjem zborovanju naročiti 13 lanskil letnikov „Knjižnice za mladino“, tako, da dobi vsaka šola v okraju jeden letnik. Ta-le hvalevredni čin priporoča se najtopleje vsem slavnim okrajnim zastopom ter drugim narodnim korporacijam v posnemo. Ako bodo te blagohotno posegle po „knjižici“, gotovo bode nehala s spomladjo spat zimsko spanje ter se novo prerajena mnogo bujniše razvijala, kakor do sedaj.

Slavnemu okrajnemu zastopu pa se izreka na tem mestu v imenu vseh obdarovanih šol najsrčnejša zahvala.

Učitelj.

St. Michele na Tirolskem. Gospodu dopisniku iz Goriškega v cenjenem „Popotniku“ od 10. t. m. štev. 1.: Dopis prebravši prepuščam Tebi zadnjo besedo.

A. V.

(Odlikovanje.) „V pripoznanje mnogoletnega vspešnega delovanja v šoli“ podelil je minister za uk in bogočastje marljivemu našemu sotrudniku, nadučitelju g. Janezu E. Robiču v Ljutomeru, naslov ravnatelja. — Dragemu tovarišu in prijatelju k zasluženemu priznanju od srca čestitamo!

(K hospitaciji v Fram!) Kakor je „Popotnik“ že poročal, je 4. febr. mes. v Framski štiri-rzednici hospitacija za učiteljstvo mariborskega okraja. Učiteljstvo te šole se nadeja, da ga počasté p. n. tovariši in tovarišice v mnogobrojnem številu. Naj se nihče ne ustraši morebitnega slabega vremena, kajti pri železnici čakal bode „omnibus“, da se lahko od kolodvora pelja, komur ni mari hoditi peš. Torej na veselo svidenja 4. februarja meseca v Framu!

Pirkmaier.

(„Selbsthilfe“.) Članom tega preimenitnega društva štaj. učiteljstva se tem potom naznanja, da je vsled smrti tovariša Antona Schmidingerja vplačati za prihodnji slučaj smrti zopet 2 kroni in vrh tega 15 kr. upravnine za tekoče leto. Društve-

Št. 10.

Razglas.

(Podučiteljski mesti.)

V ormožkem šolskem okraju je popolniti definitivno, event. tudi provizorično:

1. Podučit. mesto v Ormožu, III. plač. razr in 2. podučiteljsko mesto na Humu, pošta Ormož, III. plačilni razred, prosto stanovanje s potrebnim pohištvom in 3 m³ drv za kurjavo.

niki bivajoči v mariborskem okraju lahko to storijo pri uredniku našega lista, kot poverjeniku društva za ta okraj ali pa naravnost pri predsedstvu. — Tovariši in tovarišice, ki še niste člani temu preimenitnemu društvu, ne mudite mu pristopiti! „Vsi za jednega in jeden za vse!“

(Srbsko učiteljstvo) jame se prav živahno gibati. Dne 12. nov. meseca obhajali so učitelji stolletnico rojstva J. Gavrilovića, koji je bil velik dobrotnik učiteljem. Da bi dostatno slavili spomin tega moža, ustanovili so na isti dan društveniki „Učiteljskog udruženja“ šolski muzej v Belemgradu. V časniku „Učitelj“ zahteva prof. Lj. M. Davidović preosnovo šolskih odborov (šolskih svetov.) Po njegovih nazorih naj bi v vsaki občini bil načelnik krajnega šolskega sveta učitelj. Poleg učitelja naj bi bilo v odboru še troje udov. Jednega si izvoli učitelj, dva občina. Ako pripada več občin v šolski okrog, voli si v vsaki občini učitelj jednega, občina drugega odbornika. Okrajni odbor naj bi bil sestavljen iz samih učiteljev, kojim bi načeloval okrajni glavar. „Le tako“, pravi pisatelj, „može učitelj štiti ugled svoj, biti slobodan i zadovoljan propagator gradjanskih vrlina.“ Kaj bi porekli v Avstriji, ko bi učiteljstvo zahtevalo take preosnove. Dr. Pf.

(IX. izkazek.) Za V. Ribnikar-jev nagrobni spominek so darovali: Slavno učiteljsko društvo za ormoški okraj gld. 195 in g. J. Toman, nadučitelj v Moravčah gld. 1—. Srčna hvala! Do sedaj je nabranih gld. 18635. — Primanjkljaja je še 36 gld.

Dol. Logatec, 20. januarja meseca 1897.

Iv. Šega.

Zahvala.

Cenjenemu vodstvu društva „Selbsthilfe für die Lehrerschaft Steiermarks“ izrekam prisrčno zahvalo za točno izplačanje podpore (399 gld.) po zasmrtju mojega soproga g. Antona Schmidinger, nadučitelja v Zdolah, ter najtoplejšje priporočujem častitemu učiteljstvu pristop k temu človekoljubnemu društvu.

Laško, dne 12. februarja meseca 1897.

Marija Schmidinger.

I'rosilci in prosilke naj-vložijo svoje prošnje, katere je opremiti s spričevalom zrelosti in učne usposobljenosti, pri še nenačrtanih tudi z dokazom avstrijskega državljanstva (domovnico), potom predstojnega okr. šolskega sveta do 10. februarja meseca 1897. l. pri dotičnem krajnem šolskem svetu.

Okrajni šolski svet. Ormož, 13. jan. mes. 1897.

Predsednik: Scherer s. r.

To številko smo poslali še vsem, kateri nam 1. številke niso vrnili. Kdor želi gmotno podpirati naš list in postati novi naročnik, naj nam to brž ko mogoče javi s pošiljatelj naročnine ali pa, če mu to razmere ravno ne dopuščajo, z dopisnico in v tem slučaju naznani, do kedaj se meni z naročnino odzvati.

Uprava.

Vsebinska. I. Utrinki iz socijalne pedagogike. (II.) (Brinjos.) — II. Stilistična razvojna teorija Schiessal-ova. (L. Černe.) (V.) — III. Ščinkovec ali zeba. (Stanko Marin.) (Konec.) — IV. Račun „Popotnik“ove uprave. — V. Slostvo. — VI. Društveni vestnik. — VII. Dopisi in razne stvari. — VIII. Natečaji.

Lastnik in založnik: „Zaveza“

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru. (Odgov. L. A. Brože.)